

هنر های دستی

اگر یک دست اساعه قدیمی و یابک
دشای خوش ساخت طرف احتیاج شما
باشد در انگلستان مردی هست که
آنها بدست خود برای شما تهیه کند .

صنایع قدیمه انگلستان

بقلم پیترو دیویس

چندی پیش موقعیکه یکنفر ملیونر امریکائی دوازده جفت جوراب طرح شطرنجی با نقشه درهم و مشکلی رانیازمند بود بیرمرد ۹۱ ساله ای که پیر ترین ساکنین یکی از دهات انگلستان است ناچار شد دوباره سرکار برود و جورابهایی نامبرده را برای ملیونر تهیه کند . زیرا طرح جورابها مشکلتر از آن بود که بتوانند بوسیله دستگاههای نساجی جدید آنها بیافند و لازم بود یکی از دستگاههای دستی قدیمی که قریب پنجاه سال پیش منسوخ گردیده و نمونه آنها فقط از موزه ها میتوان بدست آورد ، تهیه نمایند و ازینرو کارگران جوراب بافی امروزی طرز استعمال آنها نمیدانستند . تنها اندرو گوسلینگ ، سالخورده با انگلستان ماهر و هنرمند خود اسرار آنها میدانست و میتوانست آنها بطبقه جوان بیاموزد . این امر یکی از تناقضات مطلوب عصر ماشین فعلی است که در مقابل قدرتی که ماشینهای گوناگون بکارگران امروزی داده باز هم بسیاری از استادان قدیمی مقام خود را از دست نداده اند و هیچ ماشینی از عهده انجام کاری که از ایشان ساخته است برنمیآید . این صنعتگران پیر از رقیبان جوان اندیشه ای ندارند و میگویند که اسرار صنعت خود را فقط روز مرگ نه پیش از آن ، بدیگران تحویل خواهند داد . گمانیکه با انگلستان سفری کرده باشند نمونه این قبیله مردان را دیده و میشناسند . هیچکس نمیتواند مانند پیر مرد سالخورده انگلیسی موسوم به « جو - ای وینگ لاهیت » از چوب بوته خار سیاه عصاره بسازد . از نظر فنی برای تهیه چنین عصاره ای باید سرچوب را در هاسه تفته گذاخته نوار بیچ نمود و سپس آنها در گیره گذارده خم کرد تا بشکل چوب دستی در آید . باوجود این هیچکس لم این خم کردن را مثل استاد پیر بلد نیست . چوب دستیهای ساخت این استاد در تمام دنیا خریدار دارد و در دنیائی که اینطور گرفتار جنگ است همین امر که وی هنوز قادر بادامه

صنعت خودش میباشد برای انگلستان مایه مباهات است . امروزه تنها یکنفر پیر مرد هفتاد و چهار ساله لندن طریقه ساختن زره و اسلحه معمول قرون وسطی را ، که فعلاً مصرفی جز در فیلمها و تئاترها و نمایشها ندارد ، میداند . اسم این استاد « کورنیلوس کرامی » است و آخرین اسلحه سازی است که صنعت خود را قریب نیم قرن ادامه داده است . وی در صورت لزوم یکدست اسلحه ساده را با چکش زدن فولاد آبدیده در عرض یک هفته درست میکند ولی برای ساختن یکدست اسلحه مورد پسند یکماه وقت لازم دارد .

همچنین « بیل فلوت » ، بگانه متخصصی است که برای ساختن سبدهای مخصوص خوراک دادن مواشی یعنی زنبیلهایی که يك وقتی در هر گوشه از دهات انگلستان دیده میشد باقی مانده . طرز کار کردن این مرد یکی از چیزهای دیدنی ناحیه « کاسل دو تکتون » میباشد زیرا هنگام کار کردن نه تنها لباس خود را میکند بلکه کفشها را نیز در میآورد تا پاهای خود را بجای یک جفت دست اضافی برای بافتن زنبیل و سبد بکار ببرد . سیاحان نقاط مختلفه دنیا بیل را ملاحظات کرده و همه اظهار داشته اند که مهارت او در کار خود منحصر بفرود است .

بیل فلوت همیشه بشل است زیرا کارش او را سالم نگاهداشته است . از پنجاه سال پیش تاکنون هیچ جوانی بشاگردی نزد وی نیامده و ناچار پس از مرگ این استاد سبدهای خوراک دامها بظرفهای روی مبدل میگردد . « بیل » میگوید « دامها طرف روی را دوست ندارند » .

کوزه گری

ساختن زغال چوب تغییر پیدا نکرده و شعله سه روزه ای که از سوختن چوب برای این منظور در جنگلها و برفرازتپه‌های انگلستان بلند میشود هنوز بهمان طرز سابق برقرار است .
در ناحیه 'باکبری' از توابع 'پورک شایر' ویلیام لیلی هنوز مشغول ساختن کاسهای براق چوبینی است که بینهایت طرف علاقه مردم میباشد و کسانی که عاشق آثار ظریفه هستند از همه جای دنیا خریدار آن میباشند . همچنین ظرفهای موسوم بخرچنگ که در 'کورن وال' مورد استعمال یافته و غربالهایی که در 'کاونت گاردن' دیده میشود بتوسط یکی از خانوادهای هنرمند ساکن بخش 'گلاستون بوری' اختراع و ایجاد گردید .
از آغاز جنگ در دههای انگلستان پیشه‌های گوناگون تازه ای پدید آمده است مثلاً دکانهای آهنگری و نعلبندی که بواسطه کمی اسب نزدیک به برچیدن بود دوباره زیاد شده و مشغول ساختن نارنجکهای دستی شده اند در ناحیه 'کورن وال' برای کاغذ سازی پنیرک میکارند و طرز قدیمی پنیرسازی از سر نو معمول گشته است .
صرفه جوئیها و ضروریات جنگی در واقع سبب شده که هنرها و پیشه‌های دستی پیشین که در غیر این صورت نابود میگشت 'باقی بماند' .

در تمام انگلستان امروزه فقط یک نفر میتواند عصای سرکج چوبانی را آنطوریکه باید و شاید بسازد . هر چوبانی با عصای معروف 'پایکوم' آشنا است و آن عبارت از چوبی است که بر سر آن آهنی منحنی قرار داده اند . این عصا از پنج قرن پیش 'بلکه قدیمی هم زودتر' در مراتع انگلستان معمول بوده و میگویند جادو دارد . و قتیکه گله داری در استرالیا معمول گردید عصاهای پایکوم به همراهی گوسفندان در آن سرزمین وارد شد و هنوز هم عصای پایکوم مرتباً با فریقهای جنوبی 'کانادا' زلاند جدید و بسیاری از کشورهای دور افتاده امپراتوری انگلیس فرستاده میشود . باید دانست که مستر میچل ساکن پایکوم تنها کسی است که آنها را بطرز مخصوص باهمان وسایل قدیمی میسازد . صنایع و حرفه‌هایی که مرور زمان را در آن تأثیری نیست هندریج از پدر بفرزند انتقال مییابد . آخرین کسیکه استادی و اسرار ساختن کاسه سنگی را بسلسله مراتب از مردمان عصر حجر بارث برده عبارت از دو برادرند که قسم خورده اند راز هر بوط بحرقة خود را از بیگانگان پنهان دارند .

کارخانه سنگ چخماق شکنی 'فردسنیر' که یکی از قدیمترین کارخانهای انگلیسی است پس از هزار سال هنوز کار خود را ادامه میدهد . 'جورج هاردینگ' شصت ساله تاریخ حرفه درست کردن زغال چوب را که در همسایگی او بعمل میآید نیز هزار سال میداند . زغال چوب برای ساختن مواد منفجره زیاد استعمال میشود و برای ساختن ماسکهای ضد گاز نیز عمده ترین ماده جذابی را دارا میباشد . با اینهمه اصول

پارچهای پشمی دست باف